

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **90664** (13) **U**
(51) МПК (2014.01)**A61K 31/41** (2006.01)**A61K 31/14** (2006.01)**A61K 31/22** (2006.01)**A61K 31/205** (2006.01)**A61P 15/00**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ**(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ****(21)** Номер заявки: **u 2013 13927****(22)** Дата подання заявки: **02.12.2013****(24)** Дата, з якої є чинними
права на корисну
модель: **10.06.2014****(46)** Публікація відомостей
про видачу патенту: **10.06.2014, Бюл.№ 11****(72)** Винахідник(и):**Власенко Світлана Анатоліївна (UA),
Рубленко Михайло Васильович (UA)****(73)** Власник(и):**Власенко Світлана Анатоліївна,
вул. Ярослава Мудрого, 16, кв. 15, м. Біла
Церква, Київська обл., 09100 (UA),
Рубленко Михайло Васильович,
вул. Акад. Кримського, 4, кв. 24, м. Біла
Церква, Київська обл., 09111 (UA)****(54) СПОСІБ ЛІКУВАННЯ КОРІВ З ПІСЛЯРОДОВИМ МЕТРИТОМ ТА ГНІЙНО-НЕКРОТИЧНИМИ УРАЖЕННЯМИ В ДІЛЯНЦІ ПАЛЬЦІВ****(57) Реферат:**

Спосіб лікування корів із післяродовим метритом та гнійно-некротичними ураженнями в ділянці пальців, що полягає у застосуванні однієї із схем: 100 мл розчину декаметоксину із тіотриазоліном внутрішньоматково, триразово через 48 год., 15 мл тривіту внутрішньом'язово, дворазово з інтервалом 14 діб, масаж матки трансректальний, щоденно протягом шести діб, або 100 мл розчину декаметоксину внутрішньоматково, триразово з інтервалом 48 год., 10 мл 2 % розчину пентоксифіліну внутрішньочеревно, триразово через 48 год., в обох випадках додатково вводять внутрішньом'язово 15 мл тривіту, дворазово з інтервалом 14 діб і щоденно протягом шести діб проводять трансректальний масаж матки.

UA 90664 U

Галузь застосування: ветеринарна медицина.

Післяродовий метрит - запалення матки, виникає у 18-64 % корів. Підвищений ризик розвитку цієї патології спостерігається у високопродуктивних корів та за гнійно-некротичних уражень у ділянці пальців (Власенко С.А. Висока продуктивність корів як сприяючий фактор для зниження відтворної здатності та розвитку післяродових акушерських хвороб і гнійно-некротичних уражень в ділянці пальців / С.А. Власенко // Науковий вісник ветеринарної медицини. - Біла Церква, 2013. - Вип. 11 (101). - С. 37-43). Збудниками запалення матки, переважно, є *E.coli*, *S. auerus*, *B. subtilis*, *St. latris*, *pyogenes*, *P. vulgaris*, *S. xylosus* та їх асоційовані комбінації.

Нині в Україні розроблені численні методи лікування при метриті, переважна більшість яких передбачає внутрішньоматкове введення антибіотиків у формі розчинів, суспензій, спреїв, таблеток тощо. Найчастіше використовують антибактеріальні препарати широкого спектра дії (окситетрациклін, біцилін, стрептоміцин) та нового покоління: енрофлоксацин, флоксометрин, цефалоспорин, тілозил. Незважаючи на певну ефективність, підхід до їх широкого використання потребує кардинального перегляду в світлі сучасних еколого-біологічних вимог щодо молочної продукції та проблеми виникнення резистентних штамів мікроорганізмів. Також як етіотропні засоби використовують нітрофурани, сульфаніламідні та йодовмісні препарати. При цьому, майже усі вони мають жирову або піноутворюючу основу лікарських форм, що не забезпечує усунення надлишкової гідратації тканин ураженої матки, глибоке проникнення в товщу антибактеріальних речовин, нормалізацію мікроциркуляції та прискорення в ній інволюційно-регенеративних процесів (Власенко С.А. Асоційований перебіг ортопедичної патології та акушерських хвороб у високопродуктивних корів: Метод. рекоменд. / Власенко С.А., Рубленко М.В., Харута Г.Г. - Біла Церква, 2008. - 22 с.).

Для підвищення ефективності лікування застосовують також утеротоніки, сорбенти, рослинні екстракти, прополіс й інші продукти бджільництва, бактеріофаги і пробіотики, ензими, вітамінні та тканинні препарати. Переважна більшість із них діють як засоби симптоматичного лікування і не впливають на первинні механізми розвитку запалення матки. В той же час, лікування корів з метритом повинно бути, насамперед комплексним і ґрунтуватися на корекції усіх складових патогенетичного ланцюга, екологічно безпечним, що передбачає: відмову від широкого застосування антибіотиків, ефективним не лише за терміном клінічного одужання тварини, а й за повноцінним відновленням репродуктивної функції, нескладним та відносно дешевим в умовах виробництва.

Аналогами запропонованого методу є вважати внутрішньоматкові застосування антисептиків різних груп: галогенів (йодовмісних), ароматичного ряду (іхтіол), барвників (етакридин лактату), окисників (калій перманганату), похідних нітрофурану. Недоліками окремих препаратів є подразнювальна дія на слизову матки, припікаючий ефект, алергічні реакції, побічний негативний вплив на гемопоез та нерви (Довідник по застосуванню фармакологічних засобів в акушерстві, гінекології, андрології та біотехнології відтворення тварин / Харенко М.І., Березовський А.В., Краєвський А.Й. [та ін.]. - К.: ДІА, 2011. - 256 с.).

Прототипом вибрано комплексний метод лікування корів із післяродовим метритом та гнійно-некротичними ураженнями в ділянці пальців, який полягає у внутрішньоматковому введенні 100 мл розчину декаметоксину, триразово через 48 год.; внутрішньом'язовому введенні 15 мл тривіту, дворазово через 14 діб та проведенні щоденного, протягом шести діб, масажу матки (Власенко С.А. Ефективність різних методів лікування корів з метритом та з ортопедичною патологією // Вісник Сумськ. нац. аграр. ун-ту.- Вип. 8(19). - Суми, 2007. - С. 16-20). Декаметоксин є антисептиком, який належить до групи катіонних поверхнево-активних речовин (бісчетвертинна амонієва сполука). За рахунок спроможності з'єднуватися з фосфатидними групами ліпідів цитоплазматичної мембрани мікробної клітини, він порушує її проникність і, таким чином, проявляє високу антибактеріальну активність щодо стафілококів, дифтерійної й синьогнійної паличок, капсульних бактерій, пневмококів, а також фунгіцидну дію на дріжджоподібні гриби та аспергіли. Крім цього цей препарат не пригнічує імунну систему, має десенсибілізуючу та спазмолітичну активність. Застосування декаметоксину на полімерній основі забезпечує глибоке проникнення в тканини матки діючої речовини та прискорення регенеративних процесів у них. Проте, декаметоксин як антисептик, забезпечує лише етіотропну дію, а тому відсутньою залишається патогенетична корекція запальних процесів, що важливо для запобігання ускладненому перебігу метриту.

В основу корисної моделі поставлено задачу розробити спосіб лікування корів із післяродовим метритом та з ортопедичною патологією на основі використання декамекетоксину з дезагрегантами, що мають імуномодулювальні властивості, що забезпечить етіотропну та патогенетичну дію і зумовить скорочення терміну лікування та пришвидшення відновлення репродуктивної функції.

Спосіб лікування полягає у наступному. Коровам із післяродовим метритом та гнійно-некротичними ураженнями в ділянці пальців вводять внутрішньоматково 100 мл розчину декамекетоксину із 1 % тіотриазоліном, триразово з інтервалом 48 год. або внутрішньоматково 100 мл розчину декамекетоксину, триразово з інтервалом 48 год. та внутрішньочеревно 10 мл 2 % розчину пентоксифіліну, триразово через 48 год. В обох випадках вводять внутрішньом'язово 15 мл тривіту, дворазово з інтервалом 14 діб і щоденно протягом шести діб проводять трансректальний масаж матки.

Застосування розроблених методів лікування мають більшу ефективність як за клінічними показниками одужування, так і за характером відновлення репродуктивної функції хворих корів.

Таблиця

Ефективність лікування корів із післяродовим метритом та гнійно-некротичними ураженнями в ділянці пальців

Метод лікування	Термін виділення ексудату, діб	Відновлення ригідності матки, діб	Термін до прояву першої стадії збудження, діб	Кількість корів із порушенням морфофункціонального стану геніталій перед осіменінням, %
Розчин декамекетоксину 100 мл внутрішньоматково, триразово через 48 год.; тривіт 15 мл внутрішньом'язово, дворазово через 14 діб; масаж матки щоденно, протягом шести діб (контрольна група, 21 гол.)	11,6±0,4	26,2±0,6	40,8±2,2	30,0
Розчин декамекетоксину 100 мл із тіотриазоліном, внутрішньоматково, триразово через 48 год.; тривіт 15 мл внутрішньом'язово, дворазово через 14 діб; масаж матки щоденно, протягом шести діб (I дослідна група, 17 гол.)	11,4±0,4	19,7±0,5***	35,2±0,9*	23,5
Розчин декамекетоксину 100 мл внутрішньоматково, триразово через 48 год.; розчин 2 % пентоксифіліну 10 мл, внутрішньочеревно, триразово через 48 год.; масаж матки щоденно, протягом шести діб (II дослідна група, 58 гол.)	6,9±0,2	21,8±0,4***	32,0±0,7***	18,9

Примітка. * - $p < 0,05$; ** - $p < 0,01$; *** - $p < 0,001$ порівняно із контрольною групою

Внутрішньоматкове введення тіотриазоліну зумовило вірогідне скорочення на 6,5 діб терміну відновлення ригідності матки та на 5,6 діб періоду функціональної активності яєчників. При цьому 76,5 % корів мали повноцінний перебіг стадії збудження першого статевого циклу, що в 1,3 разу більше порівняно із контрольною групою.

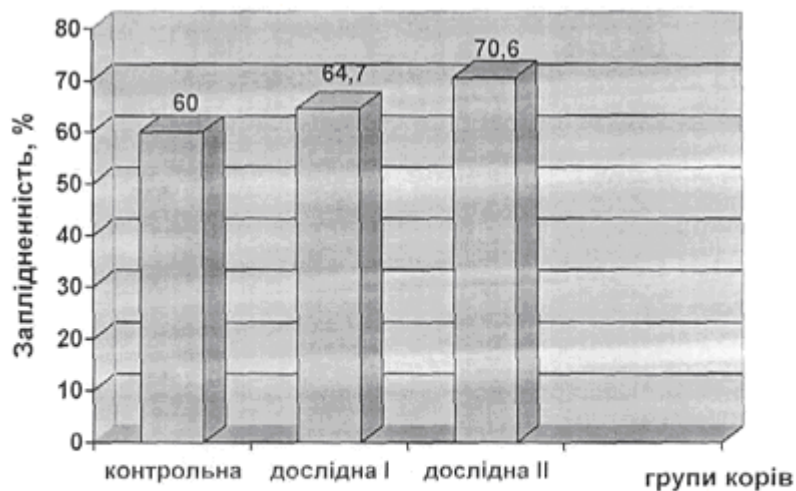
Застосування у лікувальній схемі пентоксифіліну дозволило активувати виділення ексудату з матки та вірогідно зменшити період його виділення на 4,7 діб, тобто в 1,7 разу. Загалом, повне одужування тварин спостерігалось раніше на 4,4 доби, а відновлення статевої циклічності - на 8,8 діб, тобто у 1,2 й 1,3 ($P < 0,001$) разу швидше. До того ж, кількість корів із порушеннями морфофункціонального стану геніталій перед осіменінням була на 11 % ($P < 0,001$) меншою, ніж в контрольній групі.

Заплідненість дослідних корів також була більшою. За введення тіотриазоліну ця різниця склала 4,7 %, а пентоксифіліну - 10,6 %.

Таким чином, застосування тіотриазоліну та пентоксифіліну, як дезагрегантів з імунотропними властивостями у схемі із внутрішньоматковим введенням декаметоксину зумовлює швидке одужування корів за метриту та ортопедичної патології, скорочення терміну відновлення статевої циклічності, повноцінний прояв стадії збудження і підвищення заплідненості. При цьому побічних явищ від застосування зазначених препаратів не встановлено. Запропонований спосіб може широко застосовуватися у ветеринарній практиці для лікування корів за асоційованого виникнення післяродового метриту й гнійно-некротичних уражень в ділянці пальців.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Спосіб лікування корів із післяродовим метритом та гнійно-некротичними ураженнями в ділянці пальців, що полягає у застосуванні однієї із схем: 100 мл розчину декаметоксину із тіотриазоліном внутрішньоматково, триразово через 48 год., 15 мл тривіту внутрішньом'язово, дворазово з інтервалом 14 діб, масаж матки трансректальний, щоденно протягом шести діб, або 100 мл розчину декаметоксину внутрішньоматково, триразово з інтервалом 48 год., 10 мл 2 % розчину пентоксифіліну внутрішньочеревно, триразово через 48 год., в обох випадках додатково вводять внутрішньом'язово 15 мл тривіту, дворазово з інтервалом 14 діб і щоденно протягом шести діб проводять трансректальний масаж матки.

Заплідненість дослідних корів після першого осіменіння

Комп'ютерна верстка І. Скворцова

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601